

1. ΜΠΛΟΦΑ Η ΟΧΙ Η ΧΡΗΣΗ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΥΤΙΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/04/2022

Σελίδα: 5

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΑΠΟΨΗ

Μπλόφα ή όχι η χρήση πυρηνικών όπλων από τον Πούτιν;

Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ*

Ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν αφού διέταξε πυρηνικό συναγερμό στο στράτευμά του δηλώνει κατηγορηματικά ότι η χώρα του δεν θα διστάσει να κάνει χρήση πυρηνικών όπλων εάν διαπιστώσει ότι διάρκεια της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία. Είναι η δήλωση Πούτιν ειλικρινής ή μπλόφα; Ποια σημασία έχει η απάντηση;

Εάν είναι ειλικρινής, προκαλεί επικίνδυνα την ευαίσθητη ισορροπία πυρηνικής αποτροπής και ανοίγει την ανορθολογική πόρτα της αυτοκαταστροφής. Όλοι οι κάτοχοι πυρηνικών όπλων γνωρίζουν πολύ καλά ότι ένα πρώτο πυρηνικό χτύπημα θα προκαλέσει ακαριαία πυρηνική απάντηση που τελικά θα καταστρέψει και την ίδια τη χώρα του επιτιθέμενου. Για τον λόγο αυτό, τον Ιανουάριο του 2022 ο Ρώσος ηγέτης μαζί με τους άλλους τέσσερις πυρηνικούς ηγέτες επιβεβαίωσαν με κοινή δήλωσή τους στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ την πεποίθησή τους ότι «έναν πυρηνικό πόλεμο δεν μπορεί να

Η ιστορία πάντα χρειάζεται κάποιο χρόνο για να γραφτεί ολόκληρη και αμερόληπτα. Είθε αυτή τη φορά να προλάβει να το κάνει.

κερδηθεί και δεν πρέπει ποτέ να διεξαχθεί».

Σοβαροί παρατηρητές θεωρούν ότι το οξύμωρο των δύο δηλώσεων Πούτιν, Ουκρανίας και ΟΗΕ, αναίρεται μέσω της υπεριοχύουσας κοινής λογικής και της ανάλυσης πυρηνικών δεδομένων. Συγκεκριμένα, ο πρόεδρος Πούτιν γνωρίζει ότι το οπλοστάσιο των ΗΠΑ περιλαμβάνει, παρόμοια με της Ρωσίας, έναν πολύ μακρύ κατάλογο «μοντέρνων» πυρηνικών όπλων, ανεπτυγμένων και σε πλήρη επιφυλακή. Συγχρόνως, ο ίδιος γνωρίζει καλύτερα όλων, ότι η αποφασιστική πυρηνική απειλή των ΗΠΑ το 1963 ανάγκασε τη Σοβιετική Ένωση σε υποχώρηση και στον τερματισμό της κρίσης της Κούβας. Επίσης, ότι ο πυρηνικός συναγερμός που διέταξε το 1973

η πρωθυπουργός του Ισραήλ Γκόλντα Μείρ στον πόλεμο του Γιομ Κιπούρ οδήγησε σε ήττα τις μέχρι τότε προελαύνουσες αραβικές δυνάμεις. Κι ακόμη, ότι η αποφασιστική ομιλία του Πακιστανού πρωθυπουργού Ιμράν Καν από το βήμα της Γ.Σ. του ΟΗΕ τον Σεπτέμβριο του 2019 για πιθανή χρήση πυρηνικών όπλων από τη χώρα του, απέτρεψε τη σύρραξη των δύο πυρηνικών δυνάμεων Πακιστάν και Ινδίας.

Τέλος, ο Ρώσος πρόεδρος έχει σίγουρα υπόψη του την αξιόπιστη εκτίμηση ερευνητών του αμερικανικού Πανεπιστημίου Princeton του 2019 που κατέληξε στο συγκλονιστικό συμπέρασμα ότι ένας περιορισμένος πυρηνικός πόλεμος μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας, με τη χρήση «μόνο τακτικών πυρηνικών όπλων μικρής ισχύος», θα μπορούσε να σκοτώσει γρήγορα 90 εκατομμύρια ανθρώπους.

Για αυτούς τους λόγους, η δήλωση Πούτιν για χρήση πυρηνικών όπλων θα πρέπει να εκληφθεί ως μπλόφα που στοχεύει στον εκφοβισμό τρίτων, με σκοπό τη μη ανάμειξη τους στον πόλεμο της Ουκρανίας. Στην κάθε

περίπτωση όμως, μπλόφα ή όχι, το αποτέλεσμα της δήλωσης του προέδρου Πούτιν είναι εξίσου επικίνδυνο και ιδίως πολλαπλό:

- Κορυφώνει την πιθανότητα ευρείας πυρηνικής καταστροφής με απία κάποιο λάθος, έναν κακό υπολογισμό, ή μια πράξη απελπισίας.
- Στέλνει παντού το μήνυμα πως όποιος κατέχει πυρηνικά όπλα μπορεί ανενόχλητος να διεκδικεί το όποιο δίκιο του διαπράττοντας φρικαλεότητες ενός συμβατικού πολέμου.
- Ενθαρρύνει κάθε ενδιαφερόμενο στο να αποκτήσει πυρηνικά όπλα.

Τα ρωσικά στρατεύματα, από τις πρώτες ημέρες των επιχειρήσεων τους στην Ουκρανία, έθεσαν υπό τον έλεγχό τους τις πυρηνικές εγκαταστάσεις του Τσερνόμπιλ και το μεγάλο πυρηνικό συγκρότημα της Ζαποριζία. Τα προστατεύουν από ένα ανεξέλεγκτο καταστροφικό συμβάν; Ίσως. Συγχρόνως όμως προκύπτει ένα κρίσιμο για σοβαρές αναλύσεις ερώτημα: Γιατί δεν επεδίωξαν να ελέγξουν και τα υπόλοιπα τρία, επίσης σοβιετικής προέλευσης, πυρηνικά συγκροτήματα της Ουκρα-

νίας ώστε να διακόψουν ομαλά τη λειτουργία τους και έτσι να στερήσουν τον αντιπάλό τους από τη μεγαλύτερη πηγή των ενεργειακών του αναγκών; Η εξουδετέρωση των ενεργειακών πηγών του αντιπάλου αποτελεί κορυφαίο στρατηγικό στόχο κάθε επιτιθέμενου. Η επίτευξη μάλιστα του εγχειρήματος με μη καταστροφικό τρόπο θα ήταν από κάθε άποψη περισσότερο αποτελεσματική από τους βομβαρδισμούς πόλεων και τους φόνους αμάχων.

Δεν μπορώ να γνωρίζω εάν ο πρόεδρος Πούτιν έχει συνειδητοποιήσει ότι η διατήρηση της ασφάλειας πυρηνικών εγκαταστάσεων σε περιβάλλον σύγχρονου πολέμου είναι θέμα τύχης! Δυστυχώς, η ιστορία πάντα χρειάζεται κάποιο χρόνο για να γραφτεί ολόκληρη και αμερόληπτα. Είθε αυτή τη φορά να προλάβει να το κάνει.

* Ο δρ Παντελής Οικονόμου είναι τ. επιθεωρητής μη διάδοσης πυρηνικών όπλων του ΙΑΕΑ, επιστημονικός συνεργάτης του **ΕΙΑΜΕΠ** και συγγραφέας του «Παγκόσμια Πυρηνική Απειλή», Εκδ. Ι. Σιδέρη 2019.